

PRACTICA
CUM DUODECIM CLAVI-
BUS ET APPENDICE,

De
MAGNO LAPIDE
ANTIQUORUM SA.
PIENTUM,

Scripta & relicta

à
BASILIO VALENTINO
Germ. Benedictini Ordinis
Monacho.

Tractatus Primus.

FRANCOFURTI
Apud HERMANNUM à SANDE.

M DC LXXVII.

EPIGRAMMA IN BASILII
Practicam scriptum
à
M. M.

Non tantas Pactolus opes, non aurifer Hebrus
Voluit arenosis tanta metalla vadis :
Quanta Valentinus libro diffundit in uno,
 INDICE, quæ gazis sunt potiora tuis.
Namque ex Hesperio fructus tulit arboris horto,
 Queis bene Germanos ille beavit agros.
Duxit & ex Colchis aurati velleris agnum,
 Quod fuit haud parvi grande laboris opus.
Hæc, ubi succubuit mortali lege, reliquit
 Nobis, Basilica quo frueremur ope :
Quod mireris, habes hic, quodque imiteris, at imo
 Ni fundo quæras, forsân inanis eris :
Omnia sunt unum, variis quæ dissona verbis,
 Consona sed rebus, noster hic author habet :
Hæc tibi sufficiant, operis nec plurima quæras
 Instrumenta, sat est, hoc tibi si innotuit,

PRÆFATIO FRATRIS BA-
SILII VALENTINI BE-
NEDICTINI ORDINIS DE
MAGNO LAPIDE ANTIQVO-
RUM SAPIENTUM.

Rostquam humani quid passus sum timoris, ince-
pi considerare ex natura simplicitate miseras
hujus mundi, & deflevi mecum penitus delicta
à primis nostris parentibus commissa, & quod
pœnitentiæ locus in terris nullus esset, sed homines
indies pejores fierent, quodque pœnitentiam non agentibus eter-
næ impenderent pœnæ absque fine imperscrutabiliter duraturæ;
Ideoque acceleravi, quoad potui, malo me subtrahere, mundoq̄
valedicere, & me Deo, ut famulum, addicare:

Cumque jam aliquamdiu in ordine meo vixissem, & illud
temporis spatium, quod post absolutionem pensî mihi ipsi ad o-
randum impositi reliquum foret, nollem frustra absumi, ne cogi-
tationes meæ per otium novis peccatis causam præberent, con-
stitui apud me naturam rimari, perq̄ anatomiam ejus arcana
indagare, quod post æterna illa in temporalibus summum repe-
ri; & postquam multos libros in monasterio nostro à Philosophis
longe ante me scriptos, qui & ipsi naturam studendo & inda-

gando assequuti fuerant, inuenerim, animum hoc mihi lubentio-
rem addidit, ad discendum ea, quæ ipsi sciverant; & quamuis
difficile id mihi contigerit, tamen cum omne in initio graue, in
fine facilius sit, Deus, quoque, quem sedulo oravi, ut viderem,
quæ alii ante me viderant, concessit.

In conuentu nostro collegam habui, quem nephriticus à cal-
culo dolor vexabat, ita ut sæpe ager decumberet; Hic medicos
multos ad se vocauerat, at à nullo presentaneam opem sentiens,
Deo vitam mancipauit, ab omni humano auxilio derelictus.

Tum ego institui anatomiam herbarum, distillaui eas, sal ex-
traxi & quintam essentiam; verum nullam ex omnibus inue-
nire potui, quæ fratrem illum ab effectu suo liberaret, licet per-
multas tentarim: Nam non erant in suo gradu adeo efficaces, ut
huic malo mederentur: Et sic nullum vegetabile offendi, quod
non sex annorum spatio attigeram.

Hinc acriori mentis indagine cogitationes meas intendi cir-
ca hoc negotium considerando, mecumque inii etiam ea addisce-
re scientiâ, assequi fundamentali, quæ Creator in metalla &
mineras terræ abdiderat; Ac quo magis quærerem, eo plus inue-
ni: plus enim semper ex altero se deducebat rivus; Et Deus for-
tunam mihi concessit, ut multa experirer, ac oculi mei viderent
etiam illa, quæ natura mineralibus & metallis infuderat, adeo
diuersa, ut ignaris captu sit difficillimum.

Inter ea omnia incidi in minerale, quod ex multis coloribus
compositum & in arte maxima efficaciæ est, huic spiritualem es-
sentiam extraxi; eaque fratrem meum agrum paucis diebus pri-
stinæ

sine sanitati restitui: Nam hic spiritus adeo fortis erat, ut spiritum fratris mei corroborare potuerit, qui horas suas quotidie pro me oravit, donec mortuus sit: supererat autem diu, postquam cōvaluerat: Ejus quoque meaque preces tantum valuerunt, ut Creator & mihi aperuerit, & propter meam diligentiam demonstrarit etiam illud, quod prudentibus, uti se vocant, absconditum manet.

*Atque ita hoc tractatu Lapidem Antiquorum ad sanitatem & consolationem hominum in hac miseriarum valle cœlitus nobis, ut terrenorum summum thesaurum, concessum, indicare, & quantum mihi licitum, aperire volui, veluti tute leges, non pro mea, sed posterorum utilitate scribens; postquam cognitionem ex scriptis multorum expertissimorum virorum consecutus fuerim, ita, ut & tu ex mea doctrina, Philosophiæ addicta, quæ brevissima verbis at proluxa sensu, petram, cui veritas in-
nitatur, cum præmio temporali ac æternitatis voto
assequi possis. Amen.*

De

MAGNO LAPIDE ANTIQUORUM SA. pientum Fr. Basilii Valen- tini Benedictini Ordinis.

N præfatione mea, amice optime & artis cupide, spem feci, me tibi aliisque naturæ proprietates addiscendi studio flagrantibus, artesque penitus inquirentibus, lapidem angularem & petram, quoad mihi superne concessum fuerit, indicaturum, unde antecessores nostri & antiqui, lapidem suum, quem ab Altissimo acceperant, ad sanitatem & commoditatem hujus terrenæ vitæ usurpandum, confecerint: Ut proinde promissis meis satisfaciam, nec te diu sophisticis erroribus in ambages seducam, sed ex fundamento fontem omnium beneficiorum aperiam, teneas verba mea sequentia & bene perpendas, si modo artes cognoscendi desiderio adficeris; siquidem multum loquentiæ facere nequeo; nec id meæ intentionis est; cum minimum inde addisci possit, sed delector brevibus verbis, quæ rei fundamentum continent.

Sciatis igitur, per paucos ad possessionem hujus dominii pervenire, quamvis quam plurimi in lapide nostro ædificando sint occupati: Veram enim scientiam & ejus impetrationem Creator non communem, sed saltem quibusdam, qui mendacia avertentur & veritatem amplectantur, artique cum gemitibus cordis addicti eam diligentissime inquirent, concessam voluit, in primis illis, qui Deum absque simulatione amant, ideoque orant.

Quo-

Quocirca dico tibi in veritate, si magnum nostrum & antiquum lapidem facere conaris, ut doctrinæ meæ sis addictus, præque omnibus rebus Creatorem omnis creaturæ ores, quo tibi gratiam & benedictionem suam ad id concedat; & si peccaris, confitere & fac bonum, cogitaque ex proposito, te pravum non amplius, at probum fore ut cor tuum ad omne bonum illustretur; & recordare, cum ad honorem eveheris, ut pauperibus & egentibus succurras, eos ex miseriis liberares, manuque tua munifica reficias, quo majorem benedictionem à Domino impetres, sedemque in cælo per fidei confirmationem assequaris.

Nec despicias, amice mi, neve contempnas veridica scripta eorum, qui lapidem ante nos habuerunt: Nam post Dei patefactionem, ex iis habeo; Atque ea lectio multiplicetur & sæpissime reperatur, ne fundamentum excidat, & veritas, instar lucernæ extingatur.

Posthæc nec obliviscaris tui diligentissimi laboris, semper inquirendo authorum scripta; At ne animum teneas volubilem, verum seque eam petram præfixam, in qua omnes sapientes unanimiter concordent: Nam variæ mentis homo sæpius haud veram incedit viam, seque ipse in errores præcipitat, nec à mutabilis animi viris diu duraturæ extruuntur ædes.

Cum quoque lapis noster antiquissimus non ex combustibilibus rebus oriatur, quia ipse præ omni ignis periculo tutus sit hinc desinas illum quærere, in iis, quibus inesse aut reperiri naturæ non est concessum; ut si diceretur, esse opus vegetabile, quod esse nequit; quamvis vegetatio quædam ipsi adsit.

Nam nota, si ita foret cum nostro lapide, quemadmodum cum alia herba, facillime combureretur, ita ut nihil remaneret nisi sal quoddam; Et quamvis illi, qui ante me fuerunt, de lapide vegetabili plurima scripserint, tamen scias, amice mi, id facile difficile tibi conceptu futurum; Cum enim lapis noster vegetet, seque augmentet, ideo ipsum vegetabilium appellarunt.

Porro scias, bruta animalia augmentationem sui nullam producere, nisi id fiat in natura sua simili: Ideoque non opus habes verum lapidem

pidem quærere aut tibi conficiendum præsumere, nisi ex suo proprio femine, ex quo noster lapis à principio factus est: Unde percipias & intelligas, mi amice, ne & animalis animam ad hujus inquisitionem eligas: Nam caro & sanguis, quemadmodum ea à Creatore animantibus data & concessa sunt, ad animantia spectat, ex quibus Deus illa composuit, ita ut animal inde factum sit: Verum noster lapis ab antiquissimis ad me hæreditario translatus, venit & ortus est ex duabus & una re, quæ tertium abditum tenent: Hæc est purissima veritas & recte dictum: Nam mas & foemina ab antiquis pro uno corpore accepta sunt, non considerando extrinsecus quo ad visum, sed ob amoris implantati & in naturæ operatione à principio infusi gratiam, pro uno cognoscendo, & quemadmodum hi duo sua spermata propagare & augmentare possunt, ita & sperma materiæ, ex qua lapis noster factus est, supplantari & augeri potest.

Quod si nunc verus nostræ artis amator es, hunc sermonem magnificies & sapienter considerabis, ne cum aliis Sophistis cæcis in foveam ab inimico paratam cadas ac delabaris.

Ut autem scias, amice mi, unde semen ejusmodi proveniat, ex te ipso quæras, ad quid lapidem nostrum deducere coneris, tum manifestum tibi fiet, quod ex nulla re, nisi ex metallica quadam radice, unde & ipsa metalla à Creatore generari ordinata sunt, profluat, quod quomodo fiat, notes.

Principio cum spiritus ferebatur super aquas, & omnia tenebris adhuc obrecta erant, tum Deus omnipotens & æternus, cujus initiū absque termino, cujusque sapientia ab æterno fuit, ex imperscrutabili suo consilio, creavit cælum & terram, omniaque iis contenta, visibilia & invisibilia, quomodocunque vocentur, ex nihilo; Omnia enim Deus fecit ex nihilo: Quomodo autem hæc creatio preciosissima contigerit, de eo jam non philosophabor; tum sacræ literæ & fides de eo judicent.

In tali creatione Creator cuilibet naturæ, ne ad interitum & detrimentum tenderet, peculiare semen indidit, ut eo augmentatio fieret, quod homines & animantia, herbæ & metalla conservarentur; nec
homini

homini licitum est, Deique ordinationi adversum, novum semen pro libitu suo producere, verum saltem propagatio & augmentatio concessa est: Semen enim creare ipse Creator sibi soli reservatum voluit; alias possibile foret homini, Creatorem agere, quod esse nequit, ac præpotentiæ altissimi proprium est.

Jam scias de hoc semine à metallis generato in hunc modum: quod cœlestis influentia per Dei nutum & ordinationem superne descendat & se commisceat cum astralibus proprietatibus. Quando jam hæc conjunctio contingit, tum hæc duo pariunt terrestrem substantiam, tanquam tertium, quod est principium nostri seminis, suæ primæ originis, qua proavos suæ generationis demonstrare possit: Ex quibus ternis oriuntur & proveniunt elementa, utpote aqua, aer & terra, quæ porro per ignem subterraneum operantur, donec quid perfectum producant, quod Hermes & omnes ante me, quia præterea nihil invenire possumus ab initio magisterii, tria prima principia appellarunt: Et inventa sunt, Anima intrinseca, Spiritus impalpabilis, & corporea visibilisque essentia:

Cum jam hæc tria simul cohabitant, progrediuntur copulatione, succesu temporis, per Vulcanum in palpabilem substantiam, nempe in argentum vivum, sulphur & sal. Quæ tria si per commixtionem in suam indurationem & coagulationem deducantur, prout natura multipliciter operatur, tum fit inde perfectum corpus, sicut natura requirit, ejusque semen à Creatore electum & ordinatum est. Qui jam nostri operis fontem indagare tibi præsumis & artis bravium per certamen cupidum obtinere speras, edico tibi per æternum CREATOREM, hanc esse veritatem omnis veritatis; Quod si metallica anima, metallicus spiritus, & metallica forma corporis adfit, etiam metallicum argentum vivum, metallicum sulphur & metallicum sal inde sequi debeant, quæ necessario nihil aliud, quam perfectum corpus metallicum præbere possunt.

Si jam intelligere nolis, quod te intelligere deceat, philosophiæ addictus haud eris, aut Deus à te prohibebit.

Dico itaq; sic breviter, tibi non possibile fore cum utilitate meram

in forma metallica consequi, nisi prædicta tria principia absque defectu in unum conjunxeris: Tum præterea intelligas, quod animalia terræ ex carne & sanguine sint composita, æque ut homo, habentque vivificum spiritum & flatum sibi inditum, quem possideant æque ut homo, verum rationali anima destituuntur, qua homo præ cæteris animantibus præditus est: Idcirco cum bruta vitam morte commutant, penitus actum est cum iis, nec quicquam spei de ipsis in æternum permanet: Homo autem, si vitam per temporalem mortem Creatori suo offerat, vivit superstes anima, cumque clarificatus fuerit, anima in corpus ejus clarificatum reversa ibidem habitabit, ita ut corpus, anima & spiritus una congregentur, cœlestemque clarificationem suam demonstrare valeant, quæ in omnem æternitatem nunquam separari poterunt, &c.

Quapropter homo ratione animæ suæ pro fixa cognoscitur creatura, siquidem (licet extrinsece considerando moriatur) in æternum victurus est: Mors enim hominis est solummodo clarificatio, ut ita per certos gradus à Deo ordinatos à peccato obnoxiiis liberetur & in meliorem locum transponatur, quod brutis non contingit: Ideo pro non fixis creaturis habentur: Post interitum enim suum nulla resurrectione frui poterunt, cum rationali careant anima, pro qua unicus & verus Mediator Dei Filius passus sanguinem suum profudit:

Spiritus quidem morari potest in quodam corpore, at non præterea sequitur, illum fore fixum, quamvis corpus cum spiritu conveniat, ac spiritus cum corpore neutiquam rixetur: Destituuntur enim utraque forti illo, quod corpus & spiritum vinciat & confirmet, atque præ omnibus periculis tueatur & defendat, nempe pretiosissima, nobili & fixa anima: Nam ubi anima penitus deficit, ibi nulla redemptionis spes superest: Res enim absque anima imperfecta est, idque unum est ex maximis arcanis, quod sapienti & inquisitioni operam danti scire conveniat: Atque conscientia mea non passa est hoc silentio præterire, sed patefacere illis, qui fundamentum omnis sapientiæ amant: Hinc diligentissime sis meo intentus sermoni, quod spiritus in metallis delitescens inæquales sint, unus alio volatilior aut fixior: quemadmodum

& eorum anima & corpora inæqualia sunt, & quodcunque metallum omnia tria fixitatis dona conjuncta in se habeat, huic robur illud obtigit, quo ignem tolerare, omnesque inimicos suos superare possit, idq; in uno sole reperitur: Luna fixum habet mercurium apud se, ideo in igne non tam cito evolat, velut reliqua imperfecta metalla, sed expectat examen suum in igne & comprobat id clarissime per victoriam suam, cum voracissimus Saturnus nihil prædæ ex illa obtinere possit.

Amori deditissima Venus abundantiori colore vestita & præoccupata est, ejusq; corpus fere totum mera tinctura est, non absumilis color, qui in optimo metallo quoque visitur, ac propter abundantiam coloris in rubedinem se extendit: Quia vero corpus ejus leprosum sit, tinctura illa firma permanens subjectum in imperfecto corpore habere nequit, at cogitur una cum corpore interire: Quando enim corpus morte extinguitur, nec anima manere potest, sed recedere & avolare compellitur: siquidem habitatio destructa & igne absumpta sit: Unde locum non inveniat, nec ibi morari possit: In corpore autem fixo lubens habitat cum perseverantia:

Sal fixum bellicoso Marti durum, constans & crassum corpus addidit & reliquit, unde generositas animi ejus demonstratur, atq; huic duci bellico vix quicquam detrahi potest: Corpus enim ejus durum adeo, quod vix vulnerari queat: Si vero strenua virtus ejus cum Lunæ fixitate ac Veneris pulchritudine mixtione & concordantia spiritualmente conjungatur, satis suavis adhuc Musica concinnari potest, per quam aliquod claves suo dignentur honore, ut egenus pane, si in superiorē gradum scalæ ascenderit, particulariter frui possit: Nam phlegmatica qualitas aut humida natura Lunæ cum ardenti Veneris sanguine exicari & nigredo eius magna per Sal Martis corrigi debet.

Nec vero necesse est, semen tuum in Elementis quærere; Eo usque enim retro nostrum sperma non remotum est; verum propinquior locus est, ubi nostrum semen certam suam habitationem & hospitium obtineat, adeo ut si solummodo Mercurium, sulfur & sal (intellige philosophorum) eo usque rectifices, quo ex anima ejus, spiritu & corpore inseparabilis quædam conjunctio contingat, quæ in omne ævū se

ab invicem separari non sinat, nec disligari possit, tum amoris vinculum perfecte firmatum est, atque domicilium coronationis satis superque præparatum.

Atque scias, hoc nihil aliud esse, quam liquorosam clavem, cœlesti proprietati comparandam ac aquam siccam substantiæ terrestri addictam, quæ omnia sunt una res, ex tribus, duobus & uno orta est prognata: Quod si hoc attingere valeas, magisterium jam victor obtines: Tum conjunge sponsam & sponsum inter se, ut sese carne & sanguine pascant, nutriant, suoque semine infinite propagent:

Et quamvis tibi ex amore quid amplius aperirem, attamen Creator prohibuit: quocirca dedecebit me de hisce clarius loqui, ne donum Altissimi in abusum veniat, atque ego multorum delictorum perpetratorum causa existam, ita ut iram divinam in me excitem, cumque aliis in æternas pœnas abjiciat.

Si vero, amice mi, neque id clarum satis est cognitu, tum in practicam te meam deducam, quomodo ego antiquorū lapidem illum Dei auxilio perfecero; quam bene consideres, ac duodecim meas claves diligenti & crebra repetitione perlustres: atque ita procedas, quemadmodum hic te doceo & figurato modo fundamentaliter instruo.

Recipe partem aliquam optimi & fini auri, idque separa per ea media, quæ natura artis amantibus hominibus concessit ab invicem, veluti Anatomicus humanum cadaver dividit, per quæ id corporis humani interiora scrutatur: atque fac ex auro tuo retrorsum id, quod ante fuerat: Tum reperies semen, principium, medium atque finem: Unde nostrum aurum, ejusque uxor facta sint, nempe ex penetrante subtili spiritu atque pura, casta & immaculata anima, nec non astrali sale & balsamo: quæ post eorum conjunctionem nihil aliud sunt, quam mercurialis liquor: Eaque ipsa aqua ad proprium suum Deum Mercurium in scholam deducebatur, qui aquam eam examinabat, cumque legitimam & absque furo reperisset, amicitiam ejus inibat, inque matrimonium sibi ipsam conjunxit: atque sic ex utrisque oleum incombustibile factum est: Mercurius enim adeo superbus redditus, ut vix seipsum agnosceret: Pennas suas aquilinas projecit, & ipse caudam

dam Draconis lubricam devoravit, adque prælium Martem provocavit:

Tum Mars equites suos coegit, inque mandatis dedit, ut Mercurius includeretur carceri, cui Vulcanus, ut lictor, adjudicatus est eo usque, donec à fœmineo sexu liberaretur.

Postquam hæc popularibus rumusculis passim increbrescerent, ceteri quoque Planetæ convenerunt, habitoque consilio, quid factu opus esset impostero deliberarunt, ut sapienter procederetur: Tum Saturnus primus in ordine acriori oratione in hunc modum proloqui exorsus est:

Ego Saturnus Planetarum summus in firmamento protektor hisce præ vobis Dominis omnibus, me inter vos inutilissimū & vilissimum esse, infirmi & corruptibilis corporis, nigri coloris, multarum afflictionum injuriis in hac miseriarum valle obnoxium, attamen omnium vestrum probatorem: Non enim permanentem habeo permanfionem, atque mecum mei similem rapio: Cujus meæ miseræ nulli causa imputanda est, nisi inconstanti Mercurio, qui mihi sua incuria & negligentia hoc malum inflixit: Quapropter oro vos Dominos pariter, vindictam hujusce de eo sumere, & cum custodiæ jam sit traditus, penitus ipsum occidere, & ad putrefactionem usque ibi detinere, donec ne gutta ejus sanguinis agnoscatur amplius.

Cum sic Saturnus orationem suam finivisset, en fuscus Jupiter progreditur & sermoni suo cum genuum inflectione, sceptrique reverentia singulari initium facit, laudans Saturni collegæ sui postulata, mandatque se prosequuturum omnes, qui harum rerum executionem non adjuverint: atque sic finem imposuit.

Post hunc Mars accessit gladio denudato, mire coloribus interdicto, instar speculi igniti, diversis & insolitis radiis micante, atque hic gladium Vulcano lictori obtulit, ut omnia illa à Dominis imperata prosequeretur, & cum Mercurium interfecisset, ejus ossa penitus igne combureret: In quibus Vulcanus, ut lictor, se morigerum præstitit.

Interea dum lictor officio suo fungitur, pulchra & præ candore

fulgens fœmina in longa argentei coloris veste, multis aquis intertextata, advenit, quæ cum agnosceretur, inventa est Luna, Solis uxor: Hęc prona decidit in faciem, multisque lachrymis & gemitibus quærebunda oravit, conjugem suum Solem ex carcere, in quem Mercurii dolo & potentia perfide intrusus esset, ubi adhuc & ex Planetarum aliorum mandato detineretur, emitti: Verum Vulcanus penitus abnegavit: Ipsi enim interdictum erat: At perseverans in suo proposito sententiæ latæ executionem gnæviter visit, donec tandem Domina Venus adesset in veste summe rubra, viridi intertextata pulcherrima facie, facundissimo jucundissimoque sermone & lepidissimo gestu, flores odoratissimos ferens in manu, qui humanos oculos sui aspectu colorum varietate mirifice reficerent & delectarent: Hęc Chaldæo idiomate intercessit apud Judicem Vulcanum pro liberatione, eique in mentem revocavit, redemptionem per fœmineum sexum futuram: At illius aures erant clausæ.

Interim, dum hi duo ita colloquuntur, cœlum se aperuit, atque exinde animal potens cum multis pullorum millibus exivit, abigens & pellens lictores: Id fauces suas late aperuit, ac Venerem pretiosissimam, suam adjutricem, devoravit, exclamans simul clara voce: Ex fœminis natus sum, ac semen meum fœminæ copiose propagarunt, atque eo terram locupletarunt: Ejus anima meæ addicta est, ideoque me ejus sanguine pascam & nutriam: Cumque hęc animal clare dixisset, in conclave quoddam se contulit, januamque post se obstravit: Pulli autem omnes sequebantur post ordinem, atque longe majore cibo egebant, quam prius: bibebantque de priori oleo incombustibili: atque cibum ac potum facillime digerebant, & fiebant multo plures pulli, quam prius, idque toties accidit, donec totum ipsi replevisset mundum,

Cum hęc omnia ita contigissent, conveniebant multi ejus regionis viri, qui docti, inque literis periti omni studio contendebant inter se omnium horum actorum & sermonum expositionem acquirere, quo maxima ex parte meliori eorum intellectu fruerentur: Verum nullus ex illis id effectum dare potuit: Non enim erant ejusdem sententiæ,

tiæ, donec visum est prodire virum quendam magnæ senectutis, capillis & barba album, instar nivis, vestitum purpura à vertice usque ad pedes: in capite coronam gestavit, in qua pretiosissimus carbunculus radiabat: circa corporis medium præcinctus erat cingulo vitæ: nudis incedebat pedibus, & loquebatur singulari quodam spiritu, qui in eo occultus erat, ac sermo ejus penetrabat intima corporis, ita ut anima ex corde id sentiret: Hic vir ascendebat in suggestum & congregatos adhortabatur populos, ut silentium tenerent, seque diligentissime audirent: sese enim superne missum adesse, qui eis prædicta scripta aperiret, & per philosophicum sermonem patefaceret.

Cumque jam omnes quieti adstarent, incepit in hunc modum:

Expergiscere ô homo, & contemplare lumen, ne tenebræ te seducant: Dii fortunæ & dii majorum gentium patefacerunt mihi in profundo somno: ô quam beatus homo est, qui deos agnoscit, quam mirabilia operentur: Et felix ille est, cui oculi aperiuntur, ut lumen videat, quod ante obscurum fuerat:

Dux stellæ homini à Diis concessæ sunt ad ducendum eum ad magnam sapientiam, quas specta, ô homo, firmiter, & sequere splendorem earum, cum in iis sapientia inveniatur.

Phœnix avis de meridie potenti feræ de oriente Cor ex pectore eruit: Fac feræ de oriente alas, quemadmodum aut de meridie, ut æquales fiant: Nam animal de oriente pelle sua leonina spoliari debet, ejusque alæ evanescere, atque tum simul ingredi magnum Oceani salum, cumque pulchritudine iterum egredi: Mergere spiritus tuos instabiles in profundum fontem, cui aqua nunquam deficiat, ut pares fiant matri suæ, quæ inibi latet, & ex tribus in mundum exorta est.

Ungaria primo me genuit, cœlum & stellæ tenent me, atque terra nubit me, & quamvis mori cogar & sepeliri, tamen Vulcanus me secundo parit: Ideoque Ungaria mihi patria est, & mater mea totum includit mundum.

Cum hæc audita forent ab hominibus tum præsentibus, sic porro elocutus est:

Quod

Quod est superius, fac inferius: & quod visibile, invisibile, palpabile impalpabile, & fac ut iterum ut ex inferiori superius, ex invisibili visibile, ex impalpabili palpabile fiat: Hæc est tota pars penitus perfecta absque ullo defectu aut diminutione: at in qua mors & vita, interitus & resurrectio habitat, est rotunda sphaera, qua Dea fortunæ currum suum impellit, & viris Dei donum sapientiæ impertit: proprio autem suo nomine secundum temporalem intellectum vocatur omnia in omnibus: super æterna summus ille Arbiter ac iudex existit.

Quisquis jam scire desideret, quid omnia in omnibus sit, ille faciat terræ amplissimas alas, eamque valde urgeat, ut ipsa se attollat, perq; aerem volans in supremam summi cœli regionem sese elevet: Tum combure alas ejus igne fortissimo, ut terra in mare rubrum præceps decidat, ibique suffocetur: ac igne & aere exicca aquam, ut inde iterum terra fiat: Tum inquam, habes omnia in omnibus:

Quod si hoc invenire nequeas, in te ipsum inquiras & respicias circum circa in rebus omnibus, quæ reperiuntur per mundum: Tum omnia in omnibus invenies, quod est vis attrahens omnium metallicarum & mineralium rerum ex sale & sulfure ortarum, ac bis ex Mercurio progenitarum: Plus, (inquam) me non decebit de eo, quod est omnia in omnibus, dicere, cum omnia in omnibus compræhensa sint.

Hisce affatis porro dicebat, ô viri amici, si auditione sapientiam ex mea voce percepistis, ex quo & quomodo magnum lapidem antiquorum philosophorum reperire debeatis, qui leprosa & imperfecta metalla curat, iisque novam generationem aperit, ac homines in fanitate conservat, inque longam ætatem adducit, meque hucusque sua cœlesti vi & operatione confirmavit, ut sponte mea mori desiderem, hujus vitæ pertæsus.

Deus pro sua gratia ac sapientia, quam clementer mihi longo tempore impertivit, laudandus per omnia secula, Amen.

Atque ita præ eorum oculis evanuit:

Hoc sermone finito, singuli in suum se conferebant locum, unde venerant, dies noctesque de his cogitantes ac laborantes, prout cuilibet ingenii bonitas contigerat, &c.

Nunc sequuntur duodecim Claves

FRATRIS BASILII VALENTINI BE-
nedictini ordinis , quibus ostia ad antiquissimum la-
pidem antecessorum nostrorum aperiuntur & arcanis-
simus fons omnis sanitatis re-
cluditur.

PRIMA CLAVIS.

A Micus meus sciat, omnes res impuras & maculatas ad nostrum opus indignas esse: Nam earum leprofitas nihil adjumenti præstare poterit nostro operi: at bonum per impurum impeditur.

Omnes merces venales ex fodinis suo valent precio, cum vero falsificatio iis accedat, in idoneæ fiunt; Sunt enim fuce depravatæ, nec ejusdem, ut prius, sunt operationis.

Ac quemadmodum medicus interiora corporis purgat & purificat per media medicamentorum suorum, omnesque sordes inde expellit: Ita & nostra corpora purificari & purgari debent ab omni sua impuritate, ut in nostra generatione perfectio operari possit: Magistri nostri purum, immaculatum requirunt corpus, quod nulla macula aut peregrini commixtione adulteratum sit: Alieni enim additio est nostrorum metallorum leprofitas.

Diadema regis sit ex auro puro, & casta sponsa ipsi conjugio copuletur:

Quapropter si per nostra corpora operari velis, accipe gryseum, avidissimum lupum, qui ratione sui nominis bellicoso Marti subiectus, origine autem nativitatis senis Saturni filius est, qui in vallibus & montibus mundi reperitur, fame acerrima occupatus, ac projice ipsi corpus regis, ut inde sibi alimentum habeat, & cum regem devorarit, fac magnum ignem, in quem mitte lupum ad comburendum penitus, tum Rex iterum liberabitur: Cumque hoc ter factum fuerit, tum Leo superavit lupum, nec quicquam in eo amplius consumendum inveniet: Atque sic corpus nostrum principio nostri operis est idoneum.

Ac scias, hanc solam esse viam rectam ac legitimam ad corpora nostra purganda: Nam Leo sese purificat sanguine lupi, ac sanguinis ejus tinctura mirifice lætatur tinctura Leonis: siquidem amborum illorum sanguis affinitate quadam propinquitatis invicem conjunctus est: Cumque Leo satiatus sit, spiritus ejus fortior factus est, quam prius, oculique ejus splendore magno radiant, instar Solis: Ac interior ejus essentia plurimum valet ac utilis est ad omnia, ad quæ requiritur: Et cum ita præparatus fuerit, gratias ipsi agunt hominum filii gravissimis morbis caducis aliisque affectibus vexati Decem illi viri leprosi prosequuntur ipsum ac desiderant bibere de sanguine ejus animæ, omnesque qui malo afficiuntur, gaudent penitus ejus spiritu.

Nam quicunque ex hoc aureo fonte bibit, sentit renovationem quandam suæ naturæ, mali ablationem, conformationem sanguinis, corroboracionem cordis ac perfectam sanitatem omnium membrorum

five

five interius, five exterius in corpore compræhenforum. Omnes enim nervos & poros aperit, vt malum abigi ac bonum ejus locum quiete obtinere possit.

Verum amicus meus diligentissime perspiciat, ut fons vitæ purus & clarus inveniatur: Non n. aquæ peregrinæ cū nostro fonte permisceri debent, ne abortus fiat, & ex salubri pisce serpens prorepat: Et si quoque per media acrimonia adjuncta fuerit, per quam corpus nostrum dissolutum sit, fac ut omne corrosivum abluatur: Nalla n. acrimonia utilis est ad prohibendos morbos internos. siquidem acre cum destructione penetret & ita plus morborum pariat: At noster fons sit absque omni veneno, quamvis venenum veneno pelli debeat.

Cum arbor quædam insalubres ac ingratos fert fructus, abscinditur circa truncum, atque ei alia fructus species inseritur: tum germen se conjungit cum trunco, ita ut ex trunco & radice cum suo surculo bona arbor proveniat, quæ ad nutum sui infortis salubres & placitos ferat fructus.

Sex loca peragrat rex in firmamento cælesti at in septimo sedem suam figit: Nam palatium regium inibi tapetibus aureis ornatum est: Si jam intelligis, quæ dico, tum hac clave primam feram aperuisti ac pessuli obstaculum removisti: Quod si vero necdum lumen in his perspicis, nec vitrea perspicilla quicquam proderunt, nec oculi naturales adjuvabunt, ut ultimum reperiās, quod in initio tibi defuit: Tum nec plura de hac clave dicam, quemadmodum Lucius Papirius me docuit.

II. G L A V I S.

IN aulis magnatum & potentium reperiuntur varia genera potus, quorum tamen vix ullum alteri odore, calore ac sapore simile est: Nam præparatio illorum est multiplex: nihilominus omnia bibuntur, cum singula ad suum usum ordinata & ad œconomiam necessaria sint.

Cum sol radios suos emittit: perque nubes spargit, vulgo dicitur, solem attrahere aquas ac pluvias instare, idque si sæpe contingat, fœcundum reddit annum.

Ad palatium pretiosissimum exædificandum varii & diversi opifices & mechanici manus suas adhibent & laborant, antequam ornatissimum ac perfectum palatium vocari possit: quod enim requiritur lapideum, ligneum fieri nequit.

Per quotidianos maris fœvientis cursus ac recursus, qui ex sympathy quadam superne ex cœlorum influenza contingentes causantur, multæ magnæque divitiæ terris accedunt: Nam quotiescunque refertuntur, hominibus aliquid boni secum adferunt.

Virgo

Virgo nuptum elocanda, prius varietate vestium pretiosissimarum splendide exornatur, ut sponso suo placeat, & sui inspectione amoris incendium in eo penitus excitet: Cum vero sponsa suo conjugii carnalia ritu copulanda est, diversitas omnis vestium tollitur, nec quicquam sponsa retinet, nisi illud, quod sibi à Creatore in nativitate concessum est,

Eodem modo cum noster sponsus Apollo cum sponsa sua Diana, nuptias celebraturus est, prius quoque ipsis varia vestimenta preparantur, eorumque capita & corpora aquis optime lavuntur, quas aquas tu per diversos distillandi modos addiscere debes, cum sint valde inæquales, aliæ magnæ, aliæ exiguæ, pro ut earum necessitas requirit, quemadmodum de variis potus generibus dixi: Ac scias, cum humiditas terræ ascendit & nebula elevatur, in superiori parte congelatur, & sua gravitate deorsum cadit, qua ratione terræ ablata humiditas restituitur; idque terram reficit, nutrit & alit, ut folia & gramina inde enasci possint: Idcirco nonnullæ præparationes tuarum aquarum distillando sæpius repeti debent, ut id, quod à terra abstractum est, ipsa sæpiissime reddas ac iterum abstrahas, velut Maris Eurypus terram sæpe relinquit ac rursus obteggit, donec ad certam metam perveniat.

Cum ita hoc modo Palatium Regis variis manuum opificiis præparatum & exornatum fuerit, ac mare vitreum suum cursum absolverit, palatiumque bonis repleverit, tum tuto Rex ingredi, suamque sedem inibi ponere poterit.

Verum, amice mi, notes hoc imprimis, ut sponsus cum sua sponsa nudus cum nuda jungatur: ideoque omnes res præparatæ ad vestium ornatum & pulchritudinem faciei spectantes iterum removeri debent, quo nudi sepulchrum possideant, pro ut nudi nati sunt, ne eorum semen peregrini commixtione corrumpatur:

Pro conclusione hujus sermonis dico tibi in omni veritate, quod preciosissima aqua, qua sponsi balneum fieri debet, ex duobus pugilibus (intellige, ex duabus contrariis materiis) prudenter magna cura conficiatur, ut adversarius unus alium propellat, adque pugnam

habiles fiant, ac bravium obtineant: Non enim utile est Aquilæ, nidum suum in alpibus ponere: Nam pulli ejus præ frigore nivis in summitate montium morerentur:

Quod si vero aquilæ draconem frigidum, qui suam habitationem in petris longo tempore habuit, & ex terræ speluncis prorepat, addas, amboque in infernalem fellam ponas, tum Pluto ventum afflabit, & ex frigido dracone igneum spiritum volatilem eliciet, qui suo magno calore aquilæ pennas comburet, ac sudorificum balneum excitabit, adeo ut nix in summis montibus colliquescat & aqua fiat, quo minerale balneū bene præparetur ac regi fortunam ac sanitatem tribuat.

III. C L A V I S.

Peraquam ignis extingui & penitus tolli potest: Et si multum aquæ in exiguum fundatur ignem, tum ignis aquæ succumbere cogitur, ipsique Dominium victoriæ concedere: Ita & nostrum igneum fulfur per aquam ad artem præparatam superari & vinci debet si modo post aquæ discessum ignea vita nostri sulphurei vaporis trium-

triumphare debeat & victoriam iterum obtinere: Nullus autem triumphus contingere in hoc proposito potest, nisi Rex aquæ suæ fortem vim & potentiam addiderit, eique sui coloris proprii clavem addicarit: ut per eam destruat & invisibilis fiat, verum hac vice ejus visibilis forma redire debet, cum diminutione tamen simplicis suæ essentia ac emendatione sui status.

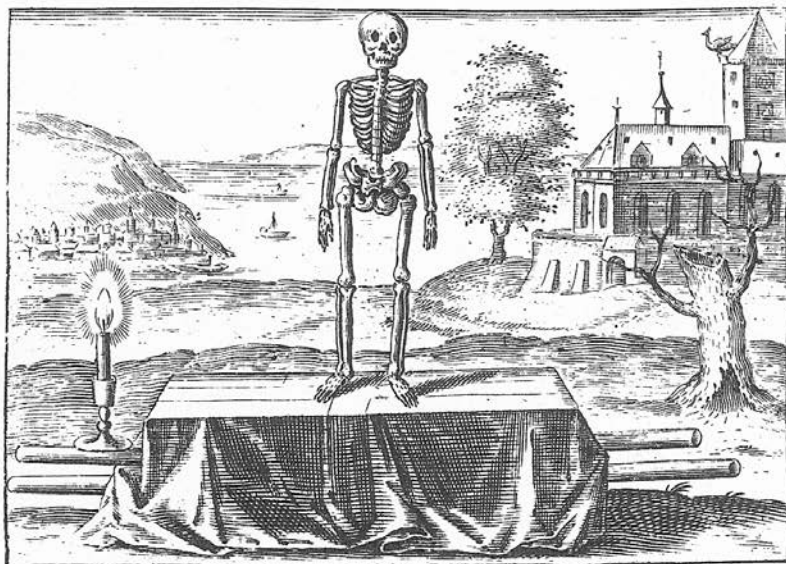
Pictor in albo flavum, & in flavo rubeum ac omnino purpureum colorem pingere potest: & quamvis omnes adhuc colores adsint, tamen ultimus in gradu suo summus, prævalet: Idem in nostro magisterio contingere debet: cumque id factum, tum lumen omnis sapientia pro oculis habes, quod in tenebris splendet, licet non ardeat: Nam nostrum sulphur non urit, & nihilominus longe lateque emicat: nec quicquam colorat, nisi præparatum sit, suoque colore coloratum, quo & post colorare valeat imbecilla & imperfecta metalla: Non autem concessum est illi sulphuri colorare, nisi color iste cum magna perseverantia ipsi abdicatus sit: Nam imbecillius superare nequit, sed fortius obtinet Dominiũ in imbecillius, & debile cogitur robusto cedere: Idcirco pro hoc sermone conclusionem sequentem & sententiam retine, parvum alteri parvo subvenire nequit, nec opem præstare in operando, & res combustibilis alteram rem combustibilem defendere non potest, ne & ipsa comburatur: si itaque defensor adesse debet, qui juvamentum combustibili præstet, idque defendat, tum defensor ipse plus potentia habebit, quam ille, cujus defensionem sibi sumit, ac imprimis ipse in sua substantia incombustibilis necessario existet: Ita & qui nostrum incombustibile sulfur omnium sapientum præparare velit, primo consideret apud se, ut sulphur nostrum quærat in eo, in quo incombustibile est, quod fieri nequit, nisi mare salsum corpus absorpserit, ac iterum ex se rejecerit: Tum exaltet ipsum in suo gradu ut omnes cœli alias stellas claritate sua longe antecedit, inque sua essentia: adeo sanguine abundet, instar Pelicani, cum se in pectore vulnerarit, tum absque defectioe sui corporis, multos pullos educare & sanguine suo enutrire possit: Illa est Rosa nostrorum magistrorum, colore tyrio,

& ru-

& rubeus sanguis draconis, à multis descriptus, pallium quoque purpureum summe foliatum in nostra arte, quo Regina salutis operitur, & quo omnia metalla elegantia calore refici possunt:

Hoc pallium honorificū serves bene, una cum astrali sale, quod cæleste hoc sulfur consequitur, ne adversi quid illi accedat, & de volatilitate avis ipsi concedas, quantum sufficiat, tum Gallus devorabit vulpem, & post in aqua suffocabit, perque ignem resuscitatus à vulpe iterum devorabitur, ut par pari referatur.

IV. C L A V I S.

OMnis caro ex terra exorta corrumpenda & in terram iterum redigenda erit, ceu prius terra fuit, tum sal terrenum dat novam generationem per cœlestem resuscitationem: Ubi enim prius terra non fuit, ibi resurrectio sequi nequit in nostro opere: Nam in terra est naturæ balsamum & sal illorum, qui inquisiverunt cognitionem omnium rerum.

In extremo iudicio mundi, per ignem mundus iudicabitur, ut quod prius à magistro ex nihilo factum, rursus per ignem redigatur in cinerem, ex quo cinere Phœnix tandem pullos suos produceret: Nam in eiusmodi cinere latet verus & genuinus tartarus, qui solvi debet, & post solutionem ejus, sera fortissima conclavis regii aperiri potest.

Novum cœlum ac terra formabitur post combustionem, & novus homo longe splendidius lucebit, quam ante in primo mundo vixit, qui clarificatus erit:

Cum cinis & arena per ignem bene maturentur & excoquantur, tum vitrarius inde vitrum conficit, quod post in igne semper perdurat, & in colore pellucido lapidi simile nec cinere amplius agnoscitur, idque ignaro magnum mysterium est, experto autem nullo modo, quia ipsi per scientiam & crebram experientiam opificii rationem obtinet.

Ex lapidibus opifex quoque calcem ustione parat, ut utilis sit labori, antequam vero per ignem præparetur, lapis est, & non pro calce ad laborem adhiberi potest, per ignem vero lapis maturatur, & ab igne gradum summe calidum acquirit, adeoque potens fit, ut igneo calcis spiritu, si ad perfectionem suam perductus sit, vix quicquam comparari queat.

Quælibet res si in cineres comburatur, per artem de se præbet sal suum, quod si in ejus anatomia sulfur & Mercurium separatim servare possis, & suo sal iterum restituere, juxta sufficientiam artis, tum iterum inde fieri poterit ignis beneficio, id, quod ante ejus destructionem seu anatomiam fuerat, quod prudentes hujus mundi stultitiam vocant, proque pugnis reputant, appellantes id novum creatum, quod peccatori à Deo non concessum est, at nec ipsi intelligunt, quod creatum illud ante fuerat, & artifex saltem per semen naturæ augmentationem ejus & magisterium comprobet.

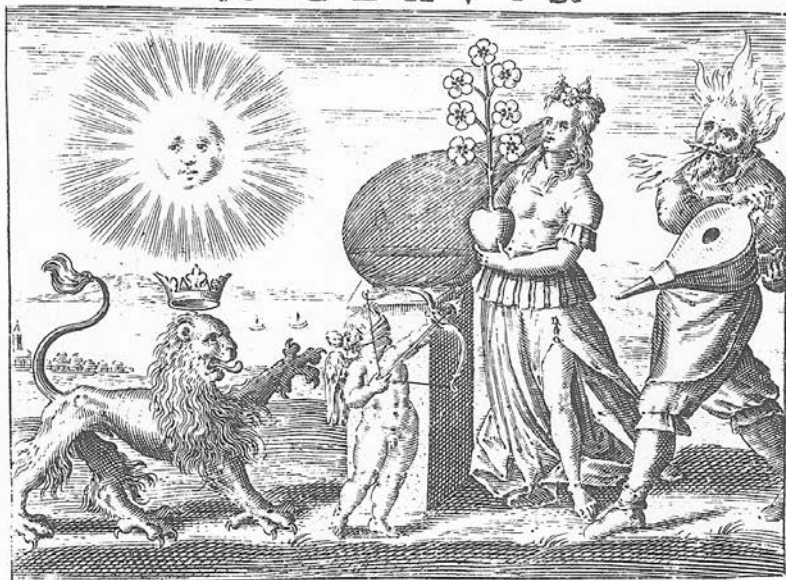
Quicumque artifex cinerem non habet, nec sal ad nostram artem conficere potest, nam absque sale nostrum opus corporeum fieri nequit: coagulationem enim omnium rerum solummodo sal operatur.

Quemadmodum sal omnium rerum sustentaculum est , easque præ putredine conservat, ita & sal nostrorum magistrorum , metalla tutatur, ne in nihilum prorsus redigantur & corrumpantur , quo minus inde aliquid iterum fiat , nisi forte Balsamus eorum intereat, & in corporatus satis spiritus è natura recedat , tum corpus esset omnino mortuum, & nihil cum fructu aliquo inde confici posset, quia spiritus metallici decessissent, & per naturalem sui interitum reliquissent habitationem nudam & vacuum, in quam nulla vita reducenda esset.

Nota autè hoc, artis studiose, quod sal ex cinere plurimum valeat, inque eo multæ virtutes lateant: veruntamen ipsum sal inutile est, nisi interius ejus conversum & exterius reductum sit. Nam solus est spiritus, qui dat vires & vitam; nudum corpus adhuc nihil præstat: si sciveris illum reperire, habebis sal Philosophorum, & oleum incombustibile verissime, de quo ante me multa scripta sunt.

*Quamvis sopherum plurimi
Me queritarint anxii,
Pauci tamen vires meas
Considerarunt abditas.*

V. C L A V I S.

Vivifica vis terræ omnia producit, quæ ex ea proveniunt, & quicumque dicit, terram esse vitæ expertem, veritati contrarium statuit. Nam mortuum vivo alteri nihil suppeditare potest, & incrementum apud mortuum deficit, quia spiritus vitæ avolavit: Idcirco spiritus est vita & anima terræ, qui in ea habitat, & à cœlesti & sydere in terrestre operatur: Nam omnes herbæ, arbores & radices, atque omnia metalla & mineralia, vires suas, incrementum & nutrimentum ex spiritu terræ accipiunt: quia spiritus est vita, qui ab astris nutritur, & deinceps alimentum omnibus vegetabilibus concedit, & veluti mater factum in utero abscondit & apud se enubit. Ita & terra mineralia, in ejus gremio submersa, per spiritum suum, superne acceptum fovet:

Quapropter terra per se vires illas non dat, sed vivificus spiritus, qui in illa existit, & si terra suo destitueretur spiritu, foret mortua, nec nutrimentum præberet amplius: siquidem ejus sulphuri aut pinguedini spiritus, qui vim vivificam conservat & omnia crescentia per nutrimentum producit, deficeret,

Duo spiritus contrarii una cohabitare possunt, ac non facile conveniunt: cum enim pluvius pyrius incenditur, duo illi spiritus, ex quibus pulvis ille compositus est, cum maximo crepitu & impetu ab invicem fugiunt, & volant in auras, ut nemo dignoscere possit aut dicere quorsum profugerint, nisi ab experientia cognitum fuisset, quales spiritus & in qua substantia extitissent:

Ex quibus scias, mi studiose artis, vitam solummodo esse verum spiritum: atque ita omne quod vulgus ignarum pro mortuo reputat, iterum in imperceptibilem, visibilem & spiritualementem vitam reducendum, inque ea conservandum fore, si modo vita cum vita operari debeat, qui spiritus se pascunt & nutriunt cœlesti, & sunt à cœlesti, elementari & terrestri substantia procreati, quæ materia informis appellatur.

Et quemadmodum ferrum suum habet magnetem, qui id mirifico & invisibili amore allicit, ita & nostrum aurum quoque magnetem habet, qui magnes est prima materia magni lapidis, si hos meos sermones percipis, præ toto mundo dives & beatus es.

Adhuc unam declarationem in hoc capite tibi exponam, cum homo in speculum inspicit, reflexio ipsius imaginem causatur, quæ si manibus attingatur, nihil palpabile ibidem invenitur, nisi speculum, in quod homo respexit. Ita etiam ex hac materia spiritus visibilis educendus est, qui tamen impalpabilis est: Ille idem spiritus, inquam, est radix vitæ nostrorum corporum, & Mercurius Philosophorum, unde liquorosa aqua paratur in nostra arte, quam tu in sua compositione iterum materialem efficere, & per certa media, ab infimo ad summum gradum in perfectissimam medicinam reducere debeas: Nam nostrum initium est obseratum & palpabile corpus, medium spiritus fugitivus, & aqua aurea absque omni conversione, ex qua nostri magistri vitam suam acceperunt, finis autem est fixissima medicina humanorum & metallicorum corporum, quam potius angelis, quam hominibus scire, concessum est, licet & ejusmodi homines talē adepti sint, qui precibus ex corde profectis eam à Deo impetrant, & erga ipsum & egenos homines grati sunt.

Pro conclusione horum, dico certissime, quod labor unus ex alio proveniat; nam nostra materia in principio operis nostri optime & summe purificata esse debet, deinde soluta & destructa, penitusque corrupta & in pulverem & cineres redacta: Cum id omne factum est, tum præpara inde spiritum volatilem, album instar nivis, & alium (spiritum volatilem, rubrum instar sanguinis, qui duo spiritus tertium in se continent, & sunt tamen unus spiritus, suntque ii tres spiritus, qui vitam conservant & augent; eos conjunge, da ipsis, quicquid de cibo & potu naturaliter necessum sit, & contine eos in thalamo caloris usque ad perfectionem nativitatis: tum videbis & experieris, quid Creator & Natura tibi concesserint. Et scias, me ore meo hucusque nullam patefactionem ejusmodi fecisse; ac Deus plus efficacæ & mirabilitatis in natura posuit, quam multa hominum millia credere possint. Mihi autem sigillum impressum est, ut & alii post me mirabilia scribere valeant, quæ naturalia à Creatore concessa, at pro innaturalibus ab insipientibus habentur: Nam naturale primum suum initium à supernaturali sumit, & nihilominus omne simul nil nisi naturale reperitur.

VI. CLAVIS.

MAs absque fœmina pro dimidiato habetur corpore, & fœmina absque viro similiter dimidii corporis vicem obtinet: nam singuli per se nullum fructum edere possunt: Cum vero conjugali fœdere conjuncti vivunt, corpus perfectum est, & per semen eorum augmentatio sequi potest.

Cum nimium seminis in agrum proijcitur, ager superfluitate laborat, ne maturus sequi possit fructus; si vero diminutius sit semen, fructus rariose & lolium ejus loco succrescit, quo nec sit utilitas ulla consequutura.

Si quis conscientiam suam non peccato onerare velit in venundandis mercibus, proximo suo justam mensuram præstet; atque ulnas & pondera legitima suppeditet, quo maledictionem fugiat, & apud pauperes sacrificium laudis paret.

In magnis aquis facile quis suffocari potest, & aquæ parvæ non difficulter calore solis exiccantur, ut nullius respectu sint

Idcirco ad obtinendam optatam metam, certa mensura in com-

mixtione philosophiæ liquorosæ substantiæ, observanda erit, ne majus minorem portionem superet & opprimat, quo generatio prohibeatur, & ne minus præ majori nimis imbecillum sit, quo & æquale Dominium exercere possit: Nam pluvix fructibus inutiles sunt, & siccitates nimix nullam perfectionem veram producant; Quocirca si Neptunus balneum suum legitime præparavit, aquam permanentem bene ponderes, sedulaque cura consideres, ne quid nimis aut minus illi facias.

Duplex igneus mas uno candido cygno pasci debet, qui invicem se interiment, ac iterum ad vitam restituent: Et aer quatuor mundi partium tres quartas ignei viri inclusi occupabit, ut cantus cygnorum exaudiri possit, ad modos valedicendi Musicos exprimendum. Tum affatus Cygnus cibus erit regi, & igneus rex jucundam vocem Reginæ valde amabit & præ magno amore amplectetur, seque caſatiabit, donec ambo evanescant, & in unum corpus coaleant.

Vulgo dicitur, quod bini tertium superare & prosternare possint, præsertim si spaciū satis sit malitiā suā exercendi; Ad hoc scias, ex vero fundamento, quod geminus ventus venire debeat, vulturū dictus, ac deinde simplex, Notus appellatus, qui ab oriente & meridie impetuose spirabunt, quorū motione cessante, ita ut ex aere facta sit aqua, audacter confides, quod ex spiritali corporale fiet, & quod numerus per quatuor anni partes, in quarto cœlo, postquam septem planetæ imperium suum exercuerint, dominabitur, ac in infima habitatione palatii cursum suum perficiet, summumque examen expectabit, tumque bini illi emissi tertium superarunt & absumpserunt.

In hoc ipso nostri magisterii scientia est per necessaria: Nam divisio & compositio ut recte fiant necesse est, si modo ars divitias parere, ac bilant non per in æqualia pondera falsificari debeat; Estque hæc rupes nostræ intentionis, quod tu hoc caput per cælum artificiale, per aerem & terram, cum vera aqua & perceptibili igne, in positione legitimi ponderis absque ullo defectu, finire tenearis, veluti vere tibi dixi.

VII. CLAVIS.

Naturalis calor conservat vitam hominis: Nam si naturalis calor decesserit, vita finem fortitur:

Naturalis ignis, si temperate usurpetur, defendit præ frigore, superfluitas autem ejus destructionem causatur: Non est necessarium solem corporaliter cum sua substantia attingere terram, verum sufficit, si à longinquo per radios, qui per reflexionem, cum in terram incidunt, fortiores fiunt, vim suam exerat: Nam per ista media satis habet efficaciz officium suum peragere, & per concoctionem omnia maturare: Per aeris enim distantiam radii solares in temperiem quandam adducuntur, ut ita ignis medio aeris, velut aer ignis medio operari queat.

Terra absque aqua nil producere potest, & vicissim aqua absque terra nihil excitare: Quemadmodum jam terra & aqua una alterius ope indiget ad fructus generandos, ita nullo modo ignis aere & aer igne carere potest: Nam ignis absque aere vitam non habet, & aer absque igne calorem & siccitatem suam præstare nequit.

Vitis

Vitis in ultima sua maturatione radiis & calore solis magis opus habet, quam in initio veris. Etsi sol in autumno operationem suam bene exerit, vitis succum suum melius & fortius exhibere solet, quam si defectu caloris radii solares ipsi defuerint.

In hyeme vulgus omnia mortua esse existimat, quia frigus terram constrinxit, ne quid inde excrecere queat: quam primum vero ver sese offert, ut frigus ascensione solis diminuatur, omnia in vitam revocantur, arbores & herbæ vegetant, & reptilia animalcula, quæ gelidam hyemem fugerant, ex speluncis & specubus terræ prorepunt, omnia vegetabilia novum de se spargunt odorem, eorumque præstans operatio per pulchros, amabiles & varios florum colores indicatur: atque sic æstas operando procedit, uti ex ejusmodi flosculis cujuslibet generis fructus ferat, pro quibus merito Creatori, qui tali ordinationi metam per naturam præfixit, gratias agere debes.

Ita annus post annum operatur, donec mundus ab Architecto suo iterum destruat, & illi, qui terram obsident, per glorificationem Dei exaltentur: tum omnis terrestris natura operari desinet, & cælestis æterna ejus vice habitabit.

Cum Sol in bruma procul à nobis cursum suum peragit, altā nivem liquefacere nequit, si vero propius nobis in æstate accedat, aer ignitior & fortior fit, ut nix colliquescens in aquam decidat, seque destruat: Debile enim fortiori cedere cogitur, & fortius debili dominatur.

Ita quoque in hoc magisterio ignis regimen observari debet, ne humidus liquor justo citius exsiccet, ac terra sapientum nimis cito colliqueat & solvatur; Alias ex piscibus salubribus in aquis tuis scorpiones generas: Verum si laboris tui verus director esse desideras, tum sume spiritualem aquam, cui spiritus in initio, incumbemat, & conclude ostium munitionis præ ea: Cælestis enim urbs ab eo tempore à terrestribus hostibus obsidebitur. Atq; cælum tuum per tria munimenta & mænia fortiter custodiri debet, ne aditus ullus, præterquam unus, isque custodiis optime munitus sit; Tum, ubi omnia illa perfecta sunt, incende lumē sapiētīæ, & quære eo Grossum deperditū, tātum illuminationis da, quantū sufficiat; Nam scias, quod reptilia
animan-

animantia & vermes in terra frigida & humida morentur, ratione suę qualitatis: Hominis autem habitatio est supra terram in temperata & complexa proprietate ordinata: Angelici vero spiritus cum non habeant terrestre, sed Angelicum corpus, nec carni peccatis pollutæ, ut homo, sint obnoxii, superiori ponuntur gradu, ut ignem & frigus pariter in suprema & infima regione, absque ullo impedimento tolerare possint. Et postquam homo clarificatus fuerit, cœlestibus spiritibus in hoc æquabitur: Deus autem cœlum & terram gubernat, & operatur omnia in omnibus. Quod si nostræ animæ recte prospicimus, tum & nos denique filii & hæredes Dei efficiemur, ad id peragendum, quod jam nobis impossibile, verum hoc fieri nequit, nisi omnis aqua exiccetur, & cœlum & terra cum cunctis hominibus per ignem judicentur.

VIII. CLAVIS.

OMnis caro sive humana, sive animalium sui augmentationem aut propagationem nullam producere potest, nisi id fiat princi-

pio per putrefactionem: semen quoque agri & omne, quod vegetabilibus subjectum est & appropriatum, augmentari nequit, nisi putrefactione. Multa insuper animalcula & vermes vita donantur, ita ut ex mera putrefactione vivificam vim & operationem consequantur, quod præ omnibus miraculis merito ut miraculum agnoscendum erit; verum natura hoc ipsum concessit, cum ejusmodi vivifica augmentatio & inspiratio vitæ ut plurimum in terra reperitur, & per alia elementa spirituali semine ea ratione exitetur.

Hoc exemplis demonstrandum, novit uxor ruricolæ optime: Nam gallinam nullam ad rem familiarem educare potest, nisi id fiat putrefactione ovi, ex quo pullus generatur.

Si panis in mel incidat, in eo nascuntur formicæ, quod quoque singulare naturæ miraculum est præ aliis. Agricola animadvertit etiam, quod ex putrida carne vermiculi oriantur in hominibus, equis, aliorumque animalium corporibus, quemadmodum etiam in nucibus, pomis, pyris, & ejusmodi aranæ, vermes, & si quid præterea sit, ac quis varia genera & species vermium enumerare potest, quæ ex sola putrefactione procedunt.

In herbis idem videre est, quod diversa herbarum genera, ut urticæ & ejusmodi plura in iis proveniant locis, ut herba talis nunquam crevit, aut semen ejus decidit; solummodo ex putrefactione, causa ejus est, quod terra ad istos fructus iis locis sit deposita & quasi imprægnata, quod à proprietate sydereæ ipsi superne influxit; ut ita semen spiritualiter in ea produxerit: quod semen in terra se ipsum putrefecit, & per operationem & adjumentum elementorum, corporalem materiam generavit, secundum speciem naturæ: Ita astra una cum Elementis possunt novum aliquod sperma excitare, quod nunquam ante fuerat: & postea per succedentem putrefactionem augmentari poterit: Homini autem tantum non est concessum, ut novum sperma excitet: Nam operatio elementorum & syderum essentia non est in ejus potestate ad formandum: Ita & crescunt varia genera herbarum saltem ex putrefactione, quia vero agricola hæc pro consuetis habet, nec amplius considerat, nec causam ejus scientiæ sibi imaginari

imaginari potest, apud vulgum consuetudinis vicem obtinet: Tu autem, cui plura, quam vulgari alicui, scire conveniat, sermones & sententias ampliores percipiendo, causas ad fundamenta addiscas, per quod ex quo vivificatio resuscitationis & generationis ex ejusmodi putrefactione proveniat: non cognoscendo id ut consuetudinem, sed ut naturæ indagator: cum in summa omnis vita per putrefactionem oriatur & causetur:

Quodlibet elementum per se habet suam corruptionem & vicissim generationem: Nam artis cupidus hujus certior factus sit, & ex superabundante fundamento cognoscat, ut in uno quoque Elemento cætera tria delitescere: Nam aer habet ignem, aquam & terram in sese, quod incredibile videri posset, cum tamen sit ipsa veritas. Ita & ignis, aerem, aquam & terram in se continet, alias nihil generaret. Et aqua particeps est terræ, aeris & ignis, alias nihil sequi posset in generatione, non considerato eo, quod quodlibet Elementum seorsim sit, cum ea nihilominus permixta sint: Hoc per distillationem in separatione Elementorum omne reperitur.

Et ut hoc tibi per legitimam probam ostendam ne ignarus dicas, mea prolata esse, mera verba & neutiquam vera, prædico tibi, cui naturæ separatio indaganda convenit & Elementorum divisio cognoscenda proposita est, quod in distillatione terræ, primo aer omnium facillime transit, post quem continuatione certa, aquæ Elementum præcedit: Ignis in aere latet, quia uterque sunt spiritualis essentiæ, & se invicem mirabiliter amant, Terra in fundo remanet, in qua est sal preciositatis.

In distillatione aquæ, aer & ignis primo progreditur, post aqua & corpus terræ in fundo manet. Elementum ignis, si invisibilem substantiam redigatur per extractionem ignis, aquæ & terræ quodlibet per se elici potest: similiter aer in reliquis tribus Elementis habitat: Nullum enim eorum aere carere potest: Terra nihil est, nec quicquam producere potest absque aere, ignis non ardet, nec habet vitam absque aere, Aqua nullum fructum generare potest sine aere: Porro nec aer quicquam consumere nec humiditatem exiccare potest,

nisi fiat calore naturali: Cum itaque fervor & calor in aere reperia-
tuur, Elementum ignis utique in aere erit: Nam omne quod calidum
& siccum igneæ substantiæ addictum est quocirca unum Elementum
altero carere nequit, sed cōmixtio quatuor Elementorum semper in
generatione omnium rerum invenitur:& qui contrarium statuit, nul-
lo modo arcana naturæ intelligit, nec eorum proprietates indagavit:

Nam scire te oportet, si quid per putrefactionem nasci debeat, ut
hoc modo eveniat, necesse est: Terra per occultam & inclusam hu-
miditatem in corruptionem aut destructionem quandam reducitur,
quod est initium putrefactionis: nam absque humiditate, utpo-
te Elemento aquæ, nulla vera putrefactio fieri potest: si jam generatio
quædam ex putrefactione consequi debeat, per calidam propieta-
tem ceu Elementum ignis, necessum est ut accendatur & educatur:
Nam sine naturali calore nullus ortus fieri potest: quod si generatum
vivificum flatum & motum assumere debeat, absque aere id accidere
nequit: si enim aer ad hoc non una operaretur, suumq; munus exere-
ret, tum primum compositum & substantia, unde generatio procede-
ret, in sese suffocaretur & interiret, propter aeris defectum: Quapro-
pter clare reperitur, & fundamentaliter demonstratur, nullum perfe-
cte generatum quatuor Elementorum ministerio destitui posse, &
quod semper unum Elementum in alio suam operationem & vitam
ostendat, atque ita per putrefactionem manifestet: Nam absque illa
hoc tempore & in posterum nihil in lucem editur: & quod id verum
fit, nempe, quod ad quamcunque vivam & perfectam generationem
& resuscitationem omnia quatuor Elementa necessaria sint, scito,
quod cum Adam primus homo ex terræ gleba à summo Creatore
formatus esset, nondum sese exerebat vitæ alicujus perceptibilis mo-
tus, donec ipse Deus spiritum inspiraret: tum terræ gleba vivifica vi
donabatur; In terra erat sal, id est corpus: aer inspiratus erat Mercuri-
us, Spiritus; per hanc inspirationem dabat ipsi aer genuinum & tem-
peratum calorem, qui erat sulphur, id est ignis, Tum movebat sese &
manifestabat Adam tali motu, quod ipsi anima vivifica infusa esset.
Nam ignis sine aere esse nequit, & vicissim nullus aer absque igne:

Aqua

Aqua terræ erat incorporata; cum necessario simul, si modo vita sequi debeat, in æquali mixtionis concordantia, existant.

Ita Adam primo ex terra, aqua, aere & igne, ex anima, spiritu & corpore, ac denique ex Mercurio, sulfure & sale, eductus, compositus & generatus est.

Eodem modo Eva prima fœmina, omnium nostrum mater, eorundem est particeps: cum ipsa ex Adamo prognata sit: Atque ita Eva ex Adamo orta & ædificata est, quod bene notes: Et ut iterum ad putrefactionem redeam, inquisitor magisterii & deditus Philosophiæ sciat, quod pariratione nullum metallicum semen operari possit, aut sese augmentate, nisi hoc semen metallicum per sese solummodo absque ulla peregrini additione aut permixtione ad perfectam putrefactionem redactum sit: quemadmodum nulla vegetabilium & animalium semina, ut declaratum & dictum est, absque putrefactione augmentationem producere possunt: Ita & intellige de metallis, quæ putrefactio beneficio Elementorum perfectam suam operationem consequi debet, non quod Elementa sint ipsum semen, ut ante satis patefactum est, sed quod metallicum semen, quod per cœlestem, sydeaream & elementarem essentiam exortum & in corporeum quid deductum est, per Elementa porro in talem putrefactionem & corruptionem promovendum sit.

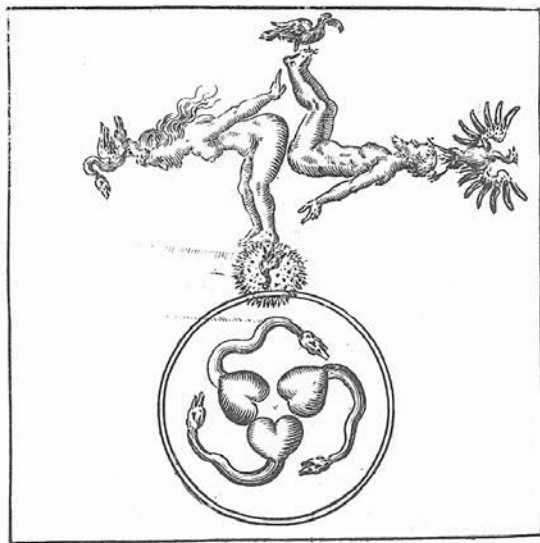
Nota etiam hoc, quod vivum spiritum volatilem habeat apud se: Nam in ejus distillatione spiritus primo procedit, & phlegma post: quam primum vero per diuturniorem calorem in acetum reducatur, spiritus ejus non adeo volatilis est, ut prius; Nam in distillatione aceti primo aqua seu aquositas exit, & spiritus ultimo: Et quamvis eadem materia sit præ oculis, quæ prius in vase fuerat, attamen longe aliam proprietatem habet, cum non amplius vinum, sed per putrefactionem caloris continui transmutatum & acetum factum sit: Et omne, quod cum vino, aut ejus spiritu extrahitur & circulatur, longe aliam habet proprietatem & operationem, quam illud, quod cum aceto elicitur: Nam si vitrum Antimonii cum vino aut spiritu vini extrahatur, multas provocat sedes, ac vomitiones: cum sit adhuc venenum,

& ejus venositas nondum sit deleta aut extincta, si vero vitrum Antimonii cum bono distillato aceto extrahatur, pulchram dat extractionem alti coloris; Tum aceto per balneum Mariæ abstracto, & flavo pulvere, qui remanet per repetitas distillationes aquæ communis, bene abluto, ut omnis acetositas recedat, dulcis habetur pulvis, qui nullas sedes amplius concitet, sed pulcherrima medicina sit ad utendum, quæ multum præstet cum admiratione, & merito miraculum Medicinæ haberi debeat.

Hic pulvis mirabilis resolvitur loco humido in liquorem, qui absque omni dolore in Chirurgia multum quoque præstet, de quo satis.

Atque hoc præcipuum caput est pro conclusione hujus sermonis notandum: cœlestis creatura generata, cujus vita per astra conservatur, & per quatuor Elementa nutritur, interie debet, atque post putrefieri; quod si fiat, astra per Elementorum Media, quibus id incumbit, corpora putrefacta rursus vita donabunt, ut iterum cœleste quid, quod in suprema firmamenti regione habitationem suam habebit, inde fiat: si id perfectum sit, videbis, quod terrestre à cœlesti cum corpore & vita assumptum, & terrestre corpus in cœlestem substantiam reductum sit.

IX. CLAVIS.

Summus planetarum cœlestium Saturnus vocatus in magisterio nostro vilissimæ autoritatis est: nihilominus præcipua est clavis totius artis, at in infimo gradu positus, & minimæ æstimationis in arte nostra habetur, quamvis etiam per celerẽ volatum in supremam summitatem supra omnia luminaria se elevarit, attamen pennarum ejus refectione ad infimam omnium illuminationem reducendus & per corruptionem in emendationem promovendus erit, quo nigrum in album, & album in rubrum commutetur, ac per cursum totius mundi colorum cæteri quoque planetæ transeant, usque ad superabundantem Regis triumphantis proprium colorem: Atq; sic dico, etiam si Saturnus præ toto mundo vilissimus videatur, tamen eam vim & efficaciam in se habet, quod, si preciosa ejus essentia, quæ est extra modum insensibilis frigiditas, incurrens, igneum corpus metallicum reducatur, ei currens vivacitas adimi possit, adq; tale tractabile corpus redigi, quale Saturnus ipse est, verum longe majoris constantiæ: quæ
permuta-

permutatio ex Mercurio, sulfure & sale suam originem, principium & finem sortitur. Hoc multis difficile intellectu videbitur, pro ut est, verum cum materia sit vilis, oportet ut intellectus sit acutus & altus, quo inæquales status in mundo maneant ad Dominos à servis discernendos.

Ex Saturno multiplices colores proveniunt: qui per præparationem & artem conficiuntur, ut niger, cineritius, albus, flavus, & rubeus, & præter hos qui mixti hinc oriuntur colores. Ita & materia omnium sapientum varios colores pertransibit, antequam magnus ille lapis ad certam perfectionis metam exaltetur: Nam quotiescunque Igni nova porta intromissionis aperiatur, toties hinc nova forma & species vestium pro præmio conceditur, donec egenus ipse divitias acquirat, & alterius mutuo dato non indigeat:

Cum generosa Venus regnum suum possidet, & pro consuetudine aulae Regiæ officia rite distribuit, apparet magnifico splendore, ac Musica ipsi speciosum vexillum, rubei coloris, præfert, in quo picta est Charitas vestibus viridibus pulcherrima, aulaeque ejus Saturnus magister præfectus est, qui cum officium suum peragit, Astronomia ei nigrum vexillum præfert, in quo Fides depicta cernitur flavo & rubeo vestitu.

Jupiter cum suo sceptro munus Marecalli obit, eique Rhetorica vexillum cineritii coloris gestat, cui Spes coloribus splendidis ornatissima appicta est.

Mars res bellicas omnes callet, & imperium gerit igneo quodam æstu; ac Geometria ipsi prætendit velum sanguineum, quo Fortitudo rubeo panno vestita visitur: Mercurius vices Cancellarii tenet, eiq; Arithmetica vexillum omnium colorum præfert, cui Temperantia appicta est coloribus mirificis.

Sol est vicarius regni, & Grammatica ei flavum vexillum præfert, in quo Justitia depicta est aureo vestitu: qui vicarius, etsi in suo regno plus potestatis habeat, tamen Venus Regina ipsum splendore suo superabundantissimo excæcavit & vicit.

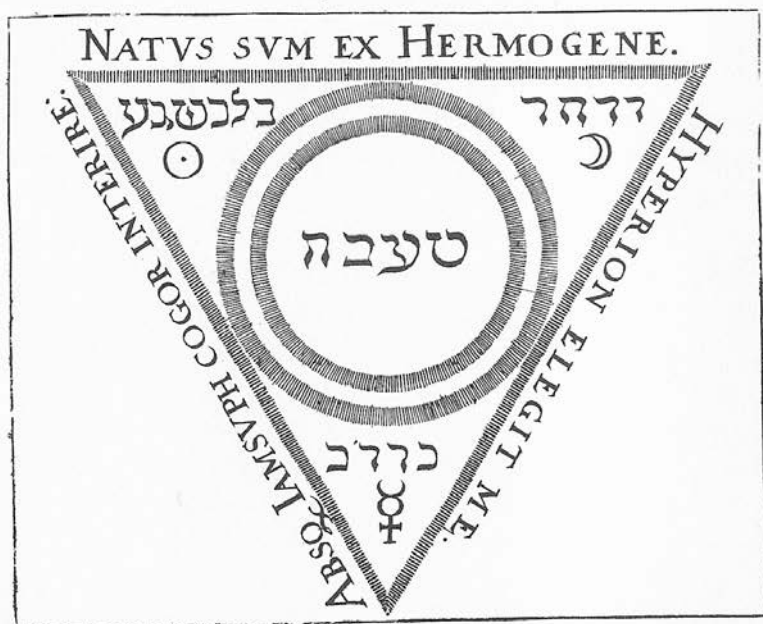
Luna quoque tum apparet, & Dialectica ipsi argenteum & splendens

dens velum præfert, cui prudentia cœlestino colore appicta fuit: Ac quoniam Lunæ maritus mortuus sit, officium ipsa ad se transtulit, ne in posterum reginam Venerem dominari permittat: Nam rationes æconomix gratia cum ea contraxit, tum Cancellarius ipsi subveniet, novum imperium instituat, atque ipsi ambo in Reginam dominentur, intellige, quod unus Planeta alium de sua dominatione, officio, possessione & potentia depellere & removeere debeat, donec optimi illorum summum occupent imperium, cumque optimo firmissimoq; colore primæ suæ matri appropriato, ex nativa constantia, amore & consanguinitate victoriam obtineant: nam antiquus mundus transiit, & novus ejus vice acquisitus est, ac planeta unus alium spiritualiter consumpsit, ut saltem fortissimi aliorum nutrimento remanserint, duo ac tres per unum solum superati.

Pro ultima conclusione ex omnibus hisce percipias, quod producere debeas cœlestem libram, arietem, taurum, cancrum, scorpium, & capricornum; ab altera parte libræ ponas geminos, sagittarium, aquarium, pisces, & virginem, tum fac ut aureus leo virgini in gremium insiliat, atque sic illa pars libræ superabit, atque alteri parti in pondere prævalebit: sine tum ut duodecim signa cœli cum pleiadi- bus in oppositum proveniant, atque sic post omnium mundi colorum absolutionem denique conjunctio & unio fiet, ut maximum in minimum, & minimum in maximum coincidat.

*Si staret totius mundi natura
Solummodo in una figura
Nec per artem aliud quid fieret,
Nil mirum tum reperiretur orbe,
Nec natura esset demonstranda,
Pro quo Deus sit summe laudandus.*

X. CLAVIS.

IN nostro lapide per me, & longe ante me elaborato, continentur omnia Elementa, omnes minerales & metallicæ formæ, imo omnes qualitates & proprietates totius mundi: Nam in eo reperiri debet maximus & fortissimus calor: siquidem per ejus magnum internum ignem frigidum Saturni corpus calefcit, atque ea incensione in optimum aurum commutatur: In ipso quoque offendi debet maximum frigus, cum ejus conjunctione fervidior Veneris gradus temperetur, ac vivus Mercurius coaguletur, atque pari ratione sui induratione in optimum, fixum aurum vertatur: causa ejus est, quod omnes hæ proprietates materiæ nostræ magni lapidès per naturam infusæ sint, quæ proprietates per gradus ignis excoquantur & maturantur, donec summam perfectionem acceperint, quod prius fieri nequit, quam Mons Ætna in Sicilia ab incendio suo extinctus sit, ac nullum frigus amplius in summis montibus hyperboreis reperiat, qui locus etiam Filiæ dicitur, Omnes

Omnes arborei fructus si ante maturationem decerpantur, inutilis sunt & præcoces, nec iis commode uti licet: sic nisi figulus sua opera per ignem satis urat & excoquat, usui inidonea sunt, quia non satis ab igne maturata existunt.

Ita & circa nostrum Elixir respiciendum & diligenter considerandum est, quo justum ipsi tempus tribuatur, nec ante illud ipsius bonitati quid detrahatur, ne falsitatis nomine incusari, ac pro indigno æstimari possit: Nam si flores decerpantur facile innotescit, nullum fructum hinc crescere posse: Idcirco festinatio non convenit magisterio: Nam qui nimis festinat, raro quicquam boni in hac arte præstat, sed festinando plus corrumpitur, quam perficitur.

Quapropter veritatis inquisitor ne desiderio nimio se seduci patiatur, ante tempus quid eximere ac decerpere, ne pomum ipsi excidat, & nil, quam caulis in manu relinquatur: Nam in veritate, si lapis noster non sat maturetur, nec quid maturum operati poterit.

In balneo materia solvitur & per putrefactionem unitur: In cinere flores producit: per arenam omnes superfluæ humiditates exiccantur: Flamma vero ignis viva profert exactam maturationem cum fixitate: non quod Balneo Mariæ, fimo equino, cinere aut arena successive opus sit aut utendum, sed ut gradus & ignis regimen ea ratione perficiantur: Nam lapis fit in furno vacuo, triplicis munitionis, firmiter obseratus, inclusus, continuo igne coctus, donec omnes nebulæ & vapores evanescant, ac vestis honorum cum splendore maximo appareat, & in uno loco, infimi cœli, commoretur & in cursu sistatur, cumque brachia Regis sursum elevari jam nequeunt, dominiū mundi occupatum est: Nam Rex æternæ fixitatis factus est, nullum ipsi periculum in posterum nocebit: Cum insuperabilis evaserit Ad hæc dico hoc modo: Cum tua terra in propria sua aqua soluta fuerit, exicca aquam per ignem debitum omnino, atque tum aer novam vitam inspirabit & cum hæc vita incorporata fuerit, habebis materiam, quam marito nihil aliud habere potest, quam magnus lapis mundi, qui humana & metallica corpora penetrat, ut spiritus, estque universalis medicina absque defectu: Nam expellit

malum, & conservat bonum, estque emendatio, ut malum cum bono corrigatur: Color ejus à pellucido rubore declinat ad purpureum, à rubini ad Granati colorem, & in pondere est potens & gravissimus.

Quicumque hunc lapidem adeptus fuerit, summo Creatori omnis creaturæ gratias agat, pro ejusmodi cœlesti balsamo, eumque oret pro se suoque proximo, ut eo utatur ad temporalis hujus vitæ sustentationem, in hac miseriarum valle, & in altero mundo posthac æterna beatitudine fruatur.

Deus pro inenarrabili suo dono ac gratia summe sit celebrandus in secula, Amen.

XI. C L A V I S.

UNdecimam clavem de augmentatione nostri magni lapidis tibi per parabolam proferam & patefaciam hoc modo.

Habitabat versus orientem Eques Auratus, Orpheus appellatus, qui divitiis valde abundabat & omnibus bonis excellebat; Hic propriam suam ac germanam sororem, Euridicem, in uxorem elegerat & duxe-

& duxerat Cum vero nullam prolem ex ea susciperet, idque peccatis imputaret, quod sororem pro conjugē haberet, assiduis precibus apud Deum summum contendit, ac votis institit, ut sibi gratiam impertiretur, orationique suæ locum concederet.

Cumque aliquando somno profundo obrutus & sepultus esset, per fomnium quidam vir alatus, Phœbus vocatus, ad ipsum accedens, pedes ejus, qui valde calebant, tetigit, & dixit: Postquam tu nobilis Heros multa regna & provincias, multaque oppida & regiones perlustraris, ac in vasto orcano multa pericula pertuleris, in bello tantum exantlaris ut in equestrem ordinem adscitus fueris, præque omnibus id dignitatis merueris, cum in duellis & torneamentis multas hastas fregeris, ac sæpenumero gratiam à venerabili gynæcco obtinueris, hinc pater à cœlo mihi in mandatis dedit, ut tibi indicarem quod preces tuæ locum apud sese invenerint: Idcirco sumere debes sanguinem ex tuo dextro latere, & sanguinem ex sinistro latere tuæ uxoris, atque sanguinem, qui patri ac matri tuæ in ipso corde occultus fuit, naturali jure saltem duplex, & nihilominus unus sanguis: hoc conjunge simul, & fac iterum, ut ingrediantur globum septem Magistrorum sapientiæ, unde conclusi: tum genitus potentissimus nutritur sua carne, & reficitur suo sanguine honoris, quod si hoc rite feceris, numerosam prolem & hæredes de tuo corpore genitos relinques: verum scias, quod ultimum semen in octava temporis mutatione, velut tuum primum semen, ex quo ab initio factus es, cursum suum absolvet: si hoc sapius facias, ac semper de novo incipias, videbis natos natorum, quod magnus mundus ex generatione minoris penitus repleatur, quod Creatoris cœlestis regnum abundanter possideri queat.

Cum hoc finitum erat; Phœbus iterum avolavit, & eques ille ex somno excitatus è lecto surrexit, cumque hæc omnia, ut imperata erant, prosequeretur, non solum in omni suo proposito bonum successum experiebatur, sed Deus etiam ipsi ejusque conjugi liberos multos largiebatur, qui porro per sui Patris testamentum memorabile nomen possederunt, & honos equestris dignitatis apud eam familiam cum divitiis continue perduravit.

Quod

Quod si nunc, doctrinæ fili, circumspēctus es, non indiges interpretatione alia, si vero intellectus tibi defuerint, ne mihi hoc imputes, at tuæ imperitiæ: Nam prohibitum mihi est, hanc seram aperire amplius, id observare tenor, eique morem gerere: Cui vero Omnipotens concedere velit, illi satis perspicuo & clare scriptum est, atque etiam clarius, quam sit credibile: Nam totum actum figurate & pro more Philosophico descripsi, quemadmodum & antecessores mei fecerunt, atque etiam iis clarius; Nihil enim occultavi; Quod si glaucomam ab oculis removeris, reperies illud, quod multi quæsiuerunt & pauci invenerunt: Nam materia penitus suo nomine expressa & principium, ut & medium cum fine indicatum est.

XII. C L A V I S.

Pugil, qui gladio suo nescit uti, ei nec utilis est: Nam exercitium utilitatis ejus non vere didicit: Cum alius, qui gladii magis caller usum, quam ille, contra eum in pugnam descendit, in idoneus ab alio male mulctatur: Qui vero palæstræ magisterium probe percepit, bravio potitur.

Ita

Ita qui tincturam quandam ex Dei omnipotentis gratia consecutus est, & nescit eam in usum producere, illi eodē modo accidit quem admodum de pugili narratum est, qui gladio suo nequaquam uti novit: Cum vero hæc duodecima & ultima earum clavium ad libri mei absolutionem habeatur, non ego te ulteriori parabolico aut figurato sermone detinebo, sed absque omni defectu hanc clavem tincturæ absolutissimo & vero processu aperiam, ideoque meæ doctrinæ, ut sequitur, sis attentus:

Dum medicina & lapis omnium Sapientum ex vero lacte virginis factus & perfecte præparatus sit, sume ejus unam partem, optimi & purissimi auri per Antimonium fusi & purgati, partes tres, idque redige in lamellas tenuissimas, quoad possibile sit, mitte has simul in tigillum, in quo metalla liquefieri solent, primo da ignem lentum per duodecim horas, deinde in liquefactione stet tres dies ac noctes continue; tum purgatum aurum ac lapis mera medicina facta sunt, subtilissimæ, spiritualis & penetrantis proprietatis: Nam absque fermento auri lapis operari nequit aut vim tingendi exerere: Nimis enim subtilis est ac penetrabilis, si vero cum sui simili fermento fermentetur & conjungatur, tum Tinctura præparata ingressum accepit in alia operandi: Accipe deinde fermenti præparati partem unam, in mille partes liquefacti metalli si tingere velis, tum scias per summam veritatem ac fidem, quod solum illud in bonum & fixum aurum permutabitur: Nam corpus unum apprehendit aliud, licet non sibi simile sit, nihilominus per vim & potentiam ipsi adjunctam, cogitur eidem assimilari, cum simile à simili originem ducat.

Quicumque hoc utitur medio, illi patefiet omnis certitudo, vestibula palatii in fine exitum suum habent, atque hæc subtilitas nulli creaturæ comparanda est; Nam omnia in omnibus, pro ut naturali modo & origine in hoc mundo sub sole fieri potest, possidet.

O principium primi principii respice finem,

O finis ultimi finis intuere principium.

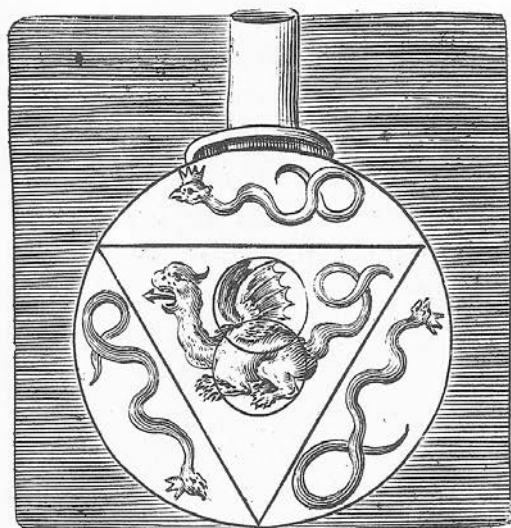
Et medium vobis commendatum sit fideliter, tum Deus Pater, Filius & Spiritus sanctus vobis dabit, quicquid spiritu, anima & corpore requisitum habeatis.

De
PRIMA MATERIA LAPIDIS
Philosophici,

Lapis invenitur, qui non carus est,
 Ex quo extrahitur volatilis ignis,
 Unde lapis ipse, factus est,
 Ex albo & rubeo compositus,
 Est lapis, attamen haud lapis,
 In ipso solum natura operatur,
 Qui fons ex eo profluit,
 Fixum patrem suum submergit,
 Absorbens illum cum corpore vitaeque
 Donec reddatur illi anima,
 Et mater volatilis ipsi similis
 Fiat in suo regno,
 Ipse quidem virtute & potentia
 Accepit majora robora,
 Solem aetate superat
 Mater sua volatilis preparata,
 Per Vulcanum sic est antea
 Pater ex spiritu editus.
 Corpus, anima & spiritus in duobus existit,
 Ex quibus tota res procedit:
 Procedit ex uno & est res una,
 Volatile & fixum simul colliga,
 Sunt duo & tria, & saltem unum.
 Si non intelligis, nihil obtines:

*Adam in balneo residebat,
In quo Venus sui similem reperiebat,
Quod preparaverat senex Draco,
Cum vires suas amitteret,
Nil est, inquit Philosophus,
Quam geminus Mercurius.
Nil amplius dicam, nominatum est,
Beatus qui vere percepit,
Queras in eo, nec defatigeris,
Exitus acta probat.*

BREVIS APPENDIX ET PERSPICUA RE-
petitio aut iteratio Fr. Basilii Valentini, Benedict. Ord.
in librum suum de magno Lapide antiquissimorum.

EGO Basiliius Valentinus, Frater Benedictini Ordinis, libellum quendam jam ante scripsi, & velut antiqui, more Philosophico patefeci, quomodo thesaurus antiquissimus acquiri debeat, quo veri sapientes vitam suam in longius ævum protraxerunt.

Et quamvis prout conscientia mea coram Summo in cœlis attestari debet, cui omnia arcana in abdito sunt manifesta, nihil falsi scripserim, sed veritatem ipsam exposuerim, ita ut intelligentes nullo amplius lumine egerent, (Nam Theorica mea ipsis præscripta, quæ per practicam duodecim clavium confirmata & approbata est, satis superque esset) nihilominus inquietudo insomniorum me eo adegir, per varias cogitationes, ut præscriptum meum libellum per breviorrem viam demonstrandum mihi sumerem, atque hoc quasi medio incensum lumen purgarem, quo quilibet amator quæsitæ sapientiæ eo plus splendoris & claritatis ad desiderium suum complendum habeat: Et quamvis multi existimabunt, nimis clare apertum esse, atque ideo multorum peccatorum onera in me recipisse, quilibet tamen sciat, quod illis, qui duræ cervicis sunt, satis difficile erit, invenire hoc, quod quærunt: Electis vero clarum ac facile: Quapropter, mi veritatis sectator auscultata meæ orationi, tum veram viam ad artem invenies.

Nihil autem amplius scripsi, nisi quod post mortem meam ac resurrectionem carnis meæ ipse attestari velim.

Breviorrem vero viam ex consequenti narratione fideliter & simpliciter percipies: Mei enim sermones in simplicitate & nullis verborum phaleris fundantur.

Mentionem feci & indicavi, quod omnes res ex tribus essentiis factæ

factæ & compositz sint, nempe ex Mercurio, sulfure & sale, idque verum est, quod docui.

Ad hoc autem scias, quod lapis conficiatur ex uno, duobus, tribus, quatuor & quinque: Ex quinque, hoc est, quinta essentia suæ substantiæ: Ex quatuor, quibus intelliguntur quatuor Elementa: Ex tribus, ea sunt tria principia rerum: Ex duobus, Namque est duplex Mercurialis substantia: Ex uno: id est Ens primum omnium rerum, quod ex verbo primæ creationis, fiat, profluxit.

Multi vero animo ancipites ex omnibus his sermonibus fieri possent, ad fundamentum habendum & intelligentiam perceptionis consequendæ: ideoque primo brevissime dicam de Mercurio, secundo de sulfure, tertio de sale: Nam hæ sunt essentiæ nostræ materiæ lapidis.

In initio scias, quod nullum argentum vivum vulgi sit utile, sed nostrum argentum vivum fit ex optimo metallo per artem spagyricam, purum, subtile, clarum, splendens, instar fonticuli, pellucidum, modo Crystalli, absque ulla sorditie: Hinc fac aquam sive oleum combustibile: Nam Mercurius principio fuit aqua, velut omnes Sapientes meæ huic sententiæ & doctrinæ astipulantur.

In hoc oleo Mercurii solve proprium Mercurium, ex quo ipsa aqua facta sit, & præcipita eundem Mercurium cum proprio suo oleo, tum habetur duplex Mercurialis substantia: scias autem, quod aurum tuum prius in singulari quadam aqua, secunda mea clave expressa, post sui purificationem primæ clavis, solvi & in calcem subtilem reduci debeat, veluti in quarta clave, habetur, atque tum ejusmodi calx per spiritum salis sublimetur ac iterum præcipitetur, perque reverberationem in subtilem pulverem redigatur; tum proprium ejus sulfur in suam substantiam facilius ingredi poterit, cumque ea amicari: Nam mirabiliter se invicem diligunt: Atque sic habes duas substantias in uno, & vocatur Mercurius sapientum, & est saltem unica substantia, id est, primum fermentum,

Fr. Basilii Valentini
Nunc sequitur de sulphure.

Mercurium tuum quæras in simili metallo: Deinde, cum metallum per purificationem & destructionem prioris ♂ & reverberationem, absque ullo corrosivo scias è corpore suo elicere; quæ media tacitis annotavi, in tertia quoque clave commemoravi; Illum Mercurium post hæc solves in proprio suo sanguine, ex quo ante ejus fixationem ipse factus est, secundum pondus suum in sexta clave indicatum, tum verum leonem sanguine viridis leonis nutritivisti & solvististi: Nam fixus sanguis rubei leonis factus est ex non fixo sanguine viridis leonis, ideoque sunt unius naturæ; & non fixus sanguis volatilem iterum facit fixum, ac fixusque vicissim volatilem fixat, prout ante ejus solutionem fuerat: Deinde in leni calore simul fove, donec ☿ totum solutum sit, tum habes secundum fermentum, sulfur fixum cum non fixo nutriendo, ut omnes Philosophi mecum testantur: Hoc postea spiritu vini sublimatur rubeum instar sanguinis, & vocatur aurum potabile, in quo nulla reductio alicujus corporis reperitur.

Sententiam quoque meam dabo.
De sale Philosophorum.

Sal facit fixum & volatile, prout in suum statum ordinatur & præparatur. Nam spiritus ex sale tartari, si per se absque additione extrahatur, per resolutionem & putrefactionem omnia metalla volatilia efficit, eaque resolvit in verum Mercurium vivum seu currentem: ut practicæ mezæ doctrinæ habent.

Saltartari per se figit firmissime, præsertim: si fervor calcis vivæ illi incorporetur: Utraque enim hæc figendi singularem gradum obtinent.

Ita & sal vegetabile vini & figit & volatile efficit secundam diversam præparationem, prout ejus usus exigit, quod certe arcanum naturæ, & miraculum Philosophicæ artis est.

Homo si aliquandiu vinum bibat, & ex ejus urina sal clarū efficiatur, id volatile est, & reliquas res fixas volatiles facit, secumque per
alembi-

alembicum elevat : non autem figit : Et quamvis nil nisi vinum homo biberit, ex cujus urina sal illud confectum fit, nihilominus aliam proprietatem habet, quam sal tartari seu ex fœce vini: Nam transmutatio quædam in humano corpore facta est, ita ut ex vegetabili, hoc est, ex spiritu vini animalis spiritus salis factus sit; quemadmodum & equi ex avena, fæno & ejusmodi, cum virium suarum corroboratione, mutationem suscipiant, corpore pinguescant, & carnem inde progignant : Item apes ex preciosissimo florum & herbarum mel conficit.

Ita & de aliis intelligendum: clarius, & causa consistit solummodo in putrefactione, unde talis separatio & transmutatio originem suam ducat,

Communis satis spiritus, qui peculiari modo ultimæ meæ declarationis extrahitur, aurum & argentum, si ei exigua quantitas de spiritu draconis adjiciatur, facit volatile, dissolvit, & una secum in alembicum evehit, quemadmodum etiam aquila cum draconis spiritu, qui in petrosis locis degit, efficit, cum vero quid cum sale, priusquam spiritus de corpore ejus separetur, fundatur, multo magis figit, quam volatilitatem præstat.

Hoc insuper dico, si spiritus communis salis cum spiritu vini uniatur, & tertia vice simul distilletur, quod dulcescat, suamque acrimoniam deponat. Hic præparatus spiritus non solvit aurum corporaliter, sed si in præparatam auri calcem infundatur, extrahit summum ejus colorem & rubedinem: quæ si recte fiat, lunam albam ac puram in talem colorem reducit, qualis ejus corporis fuerit, unde ante deductus est. Pristinum quoque corpus suo colore per amorem illecebrosæ Veneris iterum donari poterit, cum ex ejus origine & statu, nec non sanguine exortum sit, de quo jam non est amplius disputandi locus.

Notes autem, quod si spiritus satis quoque lunam destruat, & in spiritualem essentiam redigat, secundum meam instructionem: unde postea luna potabilis præparari potest: qui spiritus lunæ spiritui solis appropriatur, ut mas & fœmina, per copulationem & conjunctionem spiritus Mercurii aut ejus olei,

Spiritus lateet in Mercurio, colorem quæras in sulfure, & coagulationem in sale, tum habes ternas res, quæ perfectum quid iterum generare poterunt, hoc est, spiritus in auro cum suo proprio oleo fermentatur, sulphur in preciosæ Veneris proprietate abundanter invenitur, quod incendit sanguinem fixum, ex ipso prognatum, spiritus ex sale Philosophico dat victoriam ad duritiem, quam vis spiritus tartari & spiritus urinæ una cum vero aceto multum possint: Nam spiritus aceri frigidus est, & spiritus calcis vivæ intense calidus, ideoque pro adversis naturis habentur veluti & inveniuntur: Jam non secundum solitam philosophicam consuetudinem locutus sum: verum non me decebit amplius cuiquam narrare, quomodo ostia interius obserata sint.

Hoc pro valedictione fideliter dico: Quære materiam tuam in metallica substantia: Fac inde Mercurium, quem fermenta cum Mercurio, quoddam sulphur, quod fermentum cum proprio suo sulphure, & cum sale reduc in ordinem; distilla simul, conjunge omnia secundum sua pondera, tum unum quid eveniet, quod ex uno ante quoque ortum est: id ipsum coagula & fige per continuum calorem: deinde augmenta & fermenta adhuc tertia vice per doctrinam mearum duarum ultimarum clavium, tum habebis & reperies finem & terminum tui desiderii: Tincturæ usum sine parabola duodecima clavivis per certum processum absolute tradit.

Deo gratias.

Pro finali appendice vero tibi narrare cogor, quod ex nigro Saturno & beneficio Jove spiritus quoque extrahi possit, qui post in vere dulce oleum, ceu sui nobilissimum, reducitur, quæ medicina currentem communem Mercurium vivacitate sua particulariter firmissime spoliare eumque emendare poterit, ut in libro meo quoque docetur.

Additio

Additio.

Cum jam materiam hoc modo adeptus es nihil aliud post quam ignem cures, quomodo ejus regimen observes; In hoc enim summa rei sita est & finis operis: Nam noster ignis, communis est ignis & noster furnus communis furnus est: Ac quamvis qui ante me fuerunt, scriptum reliquerint, quod noster ignis non sit communis, tamen in veritate dico tibi, quod omnia arcana pro suo more celaverint: Cum materia sit vilis, & opus exiguum, quod per regimen ignis solummodo adjuvatur & manifestum sit.

Ignis lampadis cum spiritu vini inutilis est. Ad hæc incredibilis sumptus eo impenditur: Fimus equinus perditio est, ac materia perfectis gradibus ignis absolvi nequit.

Multi & varii furni non conveniunt: Nam in nostro triplici furno solummodo gradus ignis proportionabiliter observantur; Quapropter ne te loquax Sophista multis furnis seducat in errorem: siquidem vilis est noster furnus, vilis est noster ignis, & vilis est nostra materia, atque vitrum circumferentiæ terræ assimilatur: Ulteriori documento ignis ejus regiminis & furni non indiges. Nam qui materiam habet, ipse sibi furnum inveniet, qui farinam habet, ipse sibi furnum inveniet, qui farinam habet, quoque furnum panificii reperire potest, ne de panis coctione valde sit sollicitus.

Peculiare libros hac de re non opus est scribere, dummodo regimen caloris observes, quo inter frigidum & calidum distinguere scias, si hoc attingas, opus peregisti, ac artem ad finem produxisti, pro quo Creator omnis naturæ sit laudandus in secula, AMEN.

